NAM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 2178 — NGÀY THỨ HAI 23 JUIN 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

2333

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

BÁO

	Sáu tháng (Nhà báo không phải trả tiền gửi)	Sáu tháng (Người đọc phải trả tiền gửi)	Một năm (Người đọc phải trả tiền gửi)	Ba tháng (Người đọc phải trả tiền gửi)	Một tháng (Người đọc phải trả tiền gửi)	Ngoại quốc
Một năm	6 $ 00	6 $ 90	6 $ 20	3 $ 30	1 $ 60	12 $ 00
Các công sở	»	8. 00	8. 00	3. 00	1. 00	»
Sáu tháng	3. 00	3. 50	3. 20	1. 20	0. 60	6. 00
Ba tháng	1. 50	1. 75	1. 60	0. 60	0. 35	3. 00
Một tháng	0. 50	0. 60	0. 55	0. 20	0. 10	1. 00

Les abonnements partent du 1er et du 15 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : [illegible]
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬ

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC-TÂN VĂN HANOI
TELEPHONE N° 150

ANNONCES

Réclame dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Ta nên có sách riêng cho con trẻ đọc

Trẻ con tính đã ham vui, lại hay thấy này thấy chuyện gì hay cũng muốn biết, thấy sách gì mới cũng muốn coi, lại nhờ buổi quốc-văn thịnh hành, sách gì cũng có thể đọc được, cho nên trẻ con đời này, lại có cái thú đọc sách, khác hẳn với trẻ con đời xưa, đó cũng là một việc rất hay về đường giáo-dục cho trẻ con vậy.

Trẻ con bây giờ đã có cái tính ham đọc sách, nếu được toàn những sách hay, để làm cái thú tiêu khiển thì giờ, thì những khi nhàn rảnh, đã khỏi lo những chuyện chơi hoang, mà cổ luôn thì thạo, đọc luôn thì nhanh, về đường quốc-văn cũng có phần bổ ích: về lại nhờ sự đọc sách, mà biết nhiều chuyện cũ đời trước, chuyện mới đời nay, thì trí thức cũng mở-mang được rộng, còn về đường đức-dục, thì nhờ có những lời ngôn-luận chánh đáng, lời khuyên răn khôn khéo, cũng có lẽ trẻ đức được dần dần. Ấy đó cái lợi trẻ con ham đọc sách mà sách cho trẻ con đọc lại là sách hay thì như thế đó.

Nhưng khốn vì sách hay thì ít mà sách dở thì nhiều, mà cái hại sách dở về phần trẻ con lại càng sâu-xa lắm.

Người lớn tri thức đã đủ, tư-tưởng đã rộng, đã hiểu rằng tiểu thuyết là có ý bảy đặt ra, không cứ sách tây hay là sách tàu, không cứ chuyện xưa hay là chuyện nay, người làm sách hoặc nhân một lẽ sự thực, mà thêm đặt ít điểm cho vui câu chuyện; hoặc có cái tư-tưởng gì mới lạ, thì bỗng dưng đặt ra một chuyện, để tỏ cái tư-tưởng của mình vào trong sách, truyền cho thiên hạ đời sau; hoặc có người theo tính đa cảm của loài người, thì hay kể những chuyện ái tình trắc-trở, hoặc có người muốn tả cái sự u-uất của riêng mình, thì lại thuật những chuyện cảnh-ngộ gian truân. Người lớn đã có trí-khôn biết phán đoán, khi mở quyển tiểu thuyết nào ra đọc, chẳng qua để xem chuyện kết cấu khéo hay vụng, văn-chương hay hay dở, tư-tưởng và ngôn luận của người làm sách thế nào, để làm một cái cách tiêu khiển vui trong khi nhàn rảnh, còn đến những chuyện kể ở trong sách, thì đã in trí từ khi chưa đọc là chuyện bày đặt ra, chớ có tin là chuyện thật mà bị người làm sách lừa dối đâu.

Trẻ con thì tư-tưởng còn non, trí thức còn hẹp, đã biết thế nào là nghị-luận, là văn chương, chỉ thấy sách mới chuyện hay thì ham đọc, thấy trong sách nói thế nào thì tin là thế, chớ có biết đoán xét chuyện thật hay là chuyện đặt đâu. Hiện bây giờ chữ quốc-ngữ đương phổ-thông, sách mới xuất bản ngày một nhiều; trừ những sách giáo-khoa không kể, còn những sách khác, thì những người soạn và những người dịch, phần nhiều chiều theo cái bụng ham-muốn của người ta, để mong bán cho chạy sách, hoặc là muốn mượn sách vở để tả cái cảnh-ngộ gian-truân và cái tâm sự ức uất của mình, cho nên những sách mới xuất bản bây giờ, phần nhiều là sách phong tình hoa-nguyệt, hay là tử phủ thi ca, tuy không dám bảo rằng sách ấy toàn là không có giá-trị, nhưng hiềm vì trẻ con trí khôn chưa hiểu được những cái tư-tưởng cao xa văn-chương chải chuốt, chưa nếm được cái mùi hay, mà những chuyện hoang đường, những lời bi phẫn, đã chôn sâu ngay vào trong óc, mà thành ra tư-tưởng hão huyền, chỉ khi đỡ nhược, gây nên một mối hại vô cùng về sau.

Người Tây và người Tàu đều hiểu thấu cái lý ấy, cho nên vẫn làm riêng sách cho trẻ-con đều là nghĩa-lý giản dị, lựa tí eo cái trình độ trẻ con, mà về đường đức-dục và trí-dục, cũng lại liệu cách mở-mang dẫn dụ, mong có lợi ích cho trẻ con. Xem thế thì biết việc trẻ con đọc sách, người ta cũng rất lấy làm chú ý.

Có người nói rằng: « Khai quyền hữu ích », nghĩa là mở quyển sách ra là có ích rồi, và « Độc thư tắc lự, hiển ư tha hiểu » nghĩa là đọc sách viết chữ, còn hơn ham muốn cái khác, người xưa đã từng nói như thế, sao lại bảo có sách không nên cho trẻ con đọc. Phải, những câu ấy là nói về người lớn, chớ không phải nói về trẻ con, và chính như người lớn đã có tri khôn, đã biết xét đoán điều hay điều dở, mà ông Mạnh-tử dạy người lớn về cách đọc sách, còn nói: « Tận tín thư bất như vô thư », nghĩa là tin sách cả thì thà rằng không có sách còn hơn, huống chi là trẻ con, mà sách gì cũng đọc, thì lấy gì cho khỏi tin càn tin nhằm mà tư-tưởng sai lầm đi.

Vậy mong rằng trước là những nhà trước-thuật ta bây giờ nên bắt chước người Tây và người Tàu, làm sách riêng cho trẻ-con đọc, ngôn luận phải chánh đáng, nghĩa lý phải giản dị, và những chuyện kể ở trong sách, lại không nên hoang đường quái dản, làm hư cái trí con non, cái bụng hay tin của trẻ con, sau là những bực phụ huynh có cái trách-nhiệm gia-đình giáo dục, phải gia công kén chọn, hết sức đề phòng, đừng dung cho con em tùy ý mình mà đọc sách nhảm. Đó cũng là một việc có quan-hệ đến đường đức dục và trí-dục của trẻ con đương buổi quốc-văn thịnh hành này.

H. T. B.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 12 Juin 1924

Tại thứ-dân nghị-viện

Trong khi nghị-viện bàn về lời chất-vấn, đảng Xã-hội và đảng Công-sản có xảy ra việc xung đột nhau rầm rĩ.

Quan Doumergue với các quan đại-sứ

Quan Doumergue tiếp các quan đại-sứ các nước.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 20 và 21 Juin 1924.

Mấy lời của đại-tướng Nollet

Báo *Morning Post* có đăng mấy lời của đại-tướng Nollet nói mấy giờ trước khi đại tướng được về cầm chức thượng-thư bộ Chiến-tranh, đại-tướng có nói: Nước Đức tổ chức lại binh-gia để mưu việc chiến-tranh trái với các khoản 160, 173, 174 trong hòa-ước. Trong hòa ước cấm lệ cưỡng bách binh-dịch thì nước Đức đặt lệ tự nguyện đầu-binh và lập các hội thể thao có đủ binh-khí. Các kỳ hạn tuyển binh cũng không nhất-định, để khiến cho không ai kiểm duyệt được. Bộ Tham-mưu nhà binh, và vũ bị học-đường, thì chỉnh đốn lại mà đặt tên khác. Cái binh lực nước Đức một ngày một to mãi lên.

Nước Anh với nước Mexique

Quan lãnh-sự nước Anh đã khởi hành ở Mexico.

Việc ám sát ở nước Ý

Có tin rằng M. Duminé thủ nhân cũng dự vào việc giết M. Matteotti.

Nghe đâu M. Matteotti bị giết trong ô-tô và xác thì bị đốt.

Nước Đức với chương-trình của hội-đồng Giám định

Có tin rằng nghị viện Đức quyết định ưng nhận cái chương trình của hội-đồng Giám-định. Nguyên chỉ có đảng quốc-dân là phản-đối mà thôi, nhưng nghe chừng chánh-phủ đã điều đình với chánh đảng ấy rồi.

Hội-đồng lao-động quốc-tế

Ngày hôm nay, các tiểu-ban của hội-đồng lao-động quốc-tế lại làm việc. Tiểu ban coi về sự làm việc đêm lại các lò bánh, ưng dự thảo một giao ước về việc ấy.

Bộ tổng thư ký tiếp được giấy của nước Ba-lan ưng chuẩn 13 bản giao ước quốc-tế về việc lao-động. Nước Ba lan ưng c nẫn 13 bản giao-ước ấy là vì viên tổng-trưởng sở quốc-tế lao-động đến nước Ba-lan

Việc thám-hiểm núi Everest

Hai nhà thám hiểm núi Everest là MM. Mallocy và Irine tạ thế.

Một cuộc thi đi xe đạp vòng quanh nước Pháp

157 người dự cu c đi xe đạp vòng quanh nước Pháp về nghỉ 15 chỗ.

Đảng cấp-tiến quốc-dân ở nước Đức

Trong cuộc bầu cử mới rồi ở Manich đảng cấp tiến quốc dân đắc thắng. Trước kia đảng ấy định mở hội, nhưng chánh phủ cấm không cho mở, nay đảng ấy đắc thắng đương rục rịch mở hội ở gần S ettun. Có lẽ tướng Ludendo ff về đến dự hội.

Việc chánh-trị nước Ý

M. Federzoni bãi lệ kiểm duyệt các điện báo của các báo quán ngoại quốc.

Tòa án tra xét được nhiều điều rất quan trọng về một vị về đảng fi quốc hiện đ ơng g ữ một chức rất quan trọng. Vị fy đều điểm nhiều điều về việc ám-sát mới rồi.

Mấy phái của đảng xã-hội xin nghị-viện bãi các đội vệ binh thuộc về đoàn ái-quốc.

Canlle, ngày 19 Juin 1924

Bệnh sốt rét thương hàn ở Phi-luật-tân

Tin Manille. — Ở Manille bệnh sốt rét thương hàn dữ dội lắm và các phương-sách của sở vệ-sinh Phi-luật-tân thi-hành xem chừng không công-hiệu gì. Có lẽ nay mai người ta sẽ xin quan Toàn-quyền Wood giao cho các nhà giám đinh của các hội y-học và khoa-học ở Phi-luật-tân cùng ở ngoại quốc kê cứu để tìm cách trị bệnh dịch ấy.

Gió bão ở Mỹ-châu

Tin Seattle. Chiều hôm nay, ở Dakoia gió bão dữ-dội, chết mất mười một người. Cứu được tám người. Số tổn ại ở tới một triệu hoa-viên.

Người Nhật ở Hoa-kỳ

Tin Seattle. — Trong số 238 người Nhật đi tàu *Président Wilson* đến Hoa kỳ, thì các quan chức coi về sở di-dân xét ra rằng nhiều người khai đã ở hoa kỳ lâu năm, mà chẳng nói được một tiếng Anh nào.

NHẬT-BẢN VỚI HOA-KỲ

M. Yoshikawa người Nhật làm nghề luật sư ở San Franc sco, đương đi-vô hoàn lại Hoa-kỳ những số tiền của Hoa-kỳ quyên giúp Nhật-bản trong buổi động đất mới rồi, và gởi các nhà giáo sĩ Hoa-kỳ truyền giáo ở Nhật về. Hiện nhiều nhà truyền giáo Hoa-kỳ đã tiếp được thư gọi về nước. M. Yoshikawa định bắt đầu từ 15 đ để chế hàng hóa Hoa-kỳ ở Viễn-đông. Ông nói ông xin đem cái tính mệnh của ông bị sinh cho rõ việc đó làm, và ông đã làm c ộc tìm để phòng khi có ai hại ông chăng. Ông nói: Hiện nay nhiều nhà giáo-sĩ Hoa kỳ đã dự bị sẵn sàng, để khi thi-hành bản luật đ -đắc, thì trở về Nhật-bản.

Tự do diễn đàn

Sự học ở chốn hương-thôn

Nước ta đương buổi giao-thời: cũ cuống hẳn cũ, mới chưa ra mới, có người tiêm nhiễm được tinh thần Âu-hóa, thì đã biết thủ cựu mà duy-tân, nghĩa là biết xử đoán những phong-tục của ta ngày xưa, cái gì hay biết giữ lại, cái gì dở biết đổi theo các nước văn-minh. Bậc người này không nói làm chi; còn lắm người — đây kỳ-giả không nói chung, chỉ ai có tật thì giật mình — đương thì buổi này mà chưa biết duy-tân là thế nào, chỉ chuyện về mặt thủ-cựu dở, thì còn mong sao cho bằng người được. Bởi thế việc giáo-dục ở nước ta bây giờ thật là ở khăn quá và phạm mọi vấn-đề, nhất là về vấn-đề các trường Sơ-học nhà quê, thì khó lòng mà giải quyết được. Cũng đã có nhiều n à đi, bàn lại, nhưng chưa được lời mục-đích. Vì phần nhiều người còn chìm đắm trong những sự mê-tưởng huyền hoặc, tai ít nghe những chuyện vì từ khi theo đòi Âu-học, mà có những tay đặc-tài, mắt ít nhìn những cảnh-tượng, từ khi có gió Âu mưa Mỹ mà thêm rực rỡ, thành ra cứ mơ-màng, không hiểu nên giữ lối cũ, hay nên theo lối mới, đến nỗi sinh ra lắm chuyện buồn cười, lắm sự đáng khinh đáng bỉ.

Từ khi nước ta nhờ ơn chính-p ủ Bảo-hộ, có độ-lượng quảng-đại, chiếu cố đến quốc dân ta mà lưu tâm về việc mở rộng sự giáo-dục, thấy đã dìu dắt được lũ trẻ ở chốn thành-thị đã lập từng nơi theo lên con đường văn minh tiến bộ, mong rằng lại khai-khóa cho cả chốn hương thôn, là nơi hang cùng ngõ hẻm; nên chi, lúc nào nhà nước cũng sẵn lòng, nào khi đi diễn-thuyết, khi đi hiểu-thị, về việc cải-lương hương tục, để gây dựng nên những việc công ích để k ai trí cho dân. Cho nên phà nước lập ra biết bao nhiêu trường Sơ-học ở những nơi thôn b, hồ thấy giáo về dạy bảo đường tân-học. Tưởng thế là cái hạnh-phúc cho dân nhà quê ta lắm. Thế mà hiện nay vẫn ít trường có đông học-trò, là tại làm sao? Tôi thiết tưởng không phải là tại các thầy giáo, vì thầy giáo phần nhiều người đã luyện tập ở trong trường sư-phạm, hay lựa chọn trong bọn có bằng Sơ-học Pháp-Việt, mà đi am hiểu cách thức dạy dỗ con trẻ, t i còn có mấy người phi. Hoặc chi nhà nước lại đặt quan Thanh-tra đi khám xét, sao mà trẻ biếng được. Nhưng tựu trung cũng có phần tổn ại ông thầy, trường xa tỉnh lị, lại không có lòng vị nước, vị người đồng-bang, không chịu làm hết bổn phận, cho nên có lẽ cũng tại các giáo-sư một chút. Nhưng xét thực ra thì đề thường phần nhiều tại các người làm anh, làm cha các con trẻ ở chốn hương-thôn, bé không hẳn bé, già chưa hẳn già, dở dở dang dang, cũ t ật không am, mới thật không tường, cho nên không hiểu nên giữ bọ cũ, hay nên theo bọc mới. Mà lại tì sự học Hán-tự tiêm nhiễm trong dân gian đã mấy nghìn năm, cho nên họ coi như là một thứ nguồn gốc của nước ta — hiện người vẫn gọi là chữ ta, nào có biết đâu chữ ấy là chữ của người Tàu — mà bảo chữ quốc-ngữ loãng ngoãng đối tri, thành chỉ có người lại nói rằng: Chữ quốc-ngữ không có tôn-cnt gì cả, học viết xong, xé bỏ đi, chớ không qui trọng như Hán-tự. Thảo ôi! sao mà nghĩ lắm thế! Phàm chữ gì cũng vậy, Hán-tự thế nào, quốc-ngữ cũng thế, cái sự tôn trọng là ở tại lòng người ta, c ó có p ải tại ở chữ đâu. Mà chữ Hán-tự nào phải có ông thánh ông t ần nào hiện nhập vào chữ ấy đâu. Họ không biết rằng: Như xưa kia, ta cần phải học chữ nho, gấy mà gì cũng thuần c ữ nho, là vì nước ta khí ấy có chữ đâu. Đời thái-cổ nước ta cũng có chữ nhưng ít ỏi quá không đủ dùng và bất tiện, cho nên dần dần phải tiêu diệt mất.

Cứ lẽ đó, thật là một cái hạnh-phúc cho quốc-dân ta ngày nay, Ta hãy đem so sánh hai thứ chữ: Hán-tự và quốc-ngữ xem hai thứ chữ thứ nào tiện hơn? Một thứ đọc ra thì riêng một bọn người thánh-nho học mới hiểu, ngoài giả người không học thì như vịt nghe sấm, chúm tàn nghe lén, ngơ ngơ ngác ngác có h ểu chi chi, còn một thứ hễ đã đọc ra thì mọi người đều hiểu cả. Quí hóa thay! T ện lợi thay là chữ quốc-ngữ! Nói thế không phải là bỏ ẩu Hán tự, không học nữa, ta cũng phải nên duy-trì lấy thứ chữ ấy, vì trong c ương-trình việc học, nhà-nước vẫn cho dạy ít nhiều ở các trường Sơ-học. Thế mà sao còn phần nhiều người ở nhà quê vẫn e ưa chịu công nhận quốc-ngữ là thứ chữ phổ-thông của quốc-dân ta, và vẫn chưa chịu học để sau này đọc lấy quốc hồn, lại chỉ chực học mười năm nữa hay sao?

Nay ta thử xét kỹ xem ngay bây giờ các giấy má ở chốn công-môn đã số nhiều dùng quốc-ngữ chưa! Huống chi về sau khắp trong nư ớc đâu đâu cũng học, ai ai cũng biết khéo dùng mà làm văn bài, dịch sách vở, thì bây giờ có lẽ quốc-ngữ là thứ chữ có t ế lực to nhất trong nước. Ai đã là người có lòng với nước với dân, cũng nên cổ-động cho quốc-ngữ c ông có thế-lực mới phải. Bây giờ muốn cho quốc-ngữ được t ông dụng thì p ần nhiều phải trông vào đám con trẻn à quê, vì số con trẻ nhà quê n iều gấp mấy mươi ở thành-thị. N ững cũng mong ở các người làm an , làm cha lũ trẻ ấy là người c t ương mác : nếu cho chúng, phải có lòng tôn trọng quốc-ngữ và muốn c o con... ở con được mở được. Chớ bây gì các ông cứ khăng khăng nói rằng ở Quốc-ngữ không dùng làm gì và tọc quốc-ngữ chỉ giảm ba tháng là h ết, thì thế là biết đọc, biết viết, sao gọi là biết được. Biết là biết làm văn sách vở, để hòng có tọc quốc dân t ì mới t ật gọi là biết được.

Xét kỹ số nhiều các ông nhà quê nghĩ lắm thế cho nên không chịu cho con em đến trường học. Dân nhà quê ta đã trót có ý trông mẹ mười thế, thì bây giờ nên mau mau tỉnh ngộ lại, mà kịp cho bọn nhi-đồng theo đường tân học cho khỏi phụ tấm lòng qui báu của nhà nước đã hết lòng vì dân và lại c ính độ là cái kết quả tương-lai của quốc dân ta đó. Mong lắm thay!

Trúc-Lâm Ng-văn-Chính

Việc mưu hại quan Toàn-quyền Merlin tại Quảng-đông

Một bức điện-tín của quan Toàn-quyền

Phủ Toàn-quyền có t ông báo c o các báo quán một đoạn trong bức điện-tín của quan Toàn-quyền Merlin đã đệ trình về bộ T ộc địa n ư sau này:

. . . . . .

. . . . *Tôi đến Quảng-đông, cùng với quan chánh văn-phòng Châtel, quan chánh tòa Chánh-trị Jeanbreau và quan hầu Bernard. Tôi tới Quảng-đông về buổi chiều. Sau khi đã tiếp kiến dân Pháp tại tòa Lãnh-sự, hồi 8 giờ tối, tôi đến Victoria khách sạn thuộc về tô giới Shameen của người Anh để dự tiệc của nhân dân Pháp mừng tôi. Tuy cách tuần phòng ở đây còn thiếu thốn lắm, nhưng bữa đó đã phòng cũng đã cẩn thận. Tiệc đặt tại từng dưới nhà khách-sạn, ở các của sổ trông ra ngoài phố thì có đặt mấy người tuần-cảnh bản xứ của chính-phủ Anh. Chúng tôi vừa mới ngồi vào bàn, thì có kẻ thừa lúc người tuần-cảnh vô ý, mà ném một quả tạc đạn đựng trong một cái va-li con vào qua cửa sổ. Quả tạc đạn rơi vào đâu giữa cái bàn đặt theo hình chữ T, mà nổ lên một tiếng dữ dội. Vừa nghe tiếng nổ thì thấy cái thảm cảnh gớm ghê là trong những ủng máu, những mảnh đồ vỡ, với khói bốc ngùi ngùi thì phải ba người chết ngay, bà Desmarets bị đứt mạch máu cổ nằm ngã sóng sượt, còn M. Desmarets, thương mại và M. Rougeau, thư-ký nhà Đông-pháp ngân-hàng thì thân thể bị nát tan tành ở trên ghế ngồi, coi rất thảm thương. MM Gérin và Pellelier là hai nhà buôn xuất cảng thì bị trọng thương ở đầu và ở sườn. Quan doctor Casabianca là chánh đốc nhà thương Doumer kiêm trưởng tòa Lãnh-sự Pháp ngồi chủ tiệc, ở trước mặt tôi, thì bắn ra ngoài ghế, và bị trọng thương ở cánh tay và ở lưng.*

Mme Rollin là vợ ông quản lý nhà thực-nghiệp ngân hàng, MM. Bégin và Fournier cùng quan ba hầu Bernard của tôi cũng bị trọng thương, nhưng không nguy đến tính mạng.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Một người lính tuần cảnh Ấn-độ liền đuổi theo tên phạm mà mấy người dự tiệc cũng chạy đuổi, nhưng không bắt được, vì lính tuần cảnh ở Shameen không có khí giới. Tên phạm lấy súng-lục bắn lại, rồi nhảy xuống sông mất.

Quan chủ tàu Craonne được tin ấy liền cho thầy thủ đến canh giữ nhà khách sạn, phòng kẻ thủ phạm lại trở lại chăng cùng là đi tuần ở trong tỏ giới và ở trên sông để tầm nã lấy tên thủ phạm. Sau thấy thì các tàu Anh cũng đi tuần tiễu giúp.

Quan lãnh sự Nhật bản cùng với các quan thầy thuốc Nhật-bản, các quan lính-sự Anh và Bồ-đào nha có đến thăm ngay tại khách sạn. Các dân ngoại quốc trú tại Quảng-đông, những người làm ở khách-sạn Victoria cùng các nhà y-sư Anh, Mĩ, các thầy-thủ các tàu nhà thương của ngoại quốc đóng tại đây đều tới cứu giúp những người bị nạn. Cả đến những nhà y-sư của Đức cũng đến giúp các quan y sư Pháp để chữa bệnh.

Tuy gặp cái thảm cảnh ấy, mà hết thảy những người Pháp bị thương hoặc là sống sót đều giữ được cái thái độ yên tĩnh không có sợ hãi chút nào. Tôi xin cả khen các nhà y-sư Pháp cùng các nhà y-sư ngoại quốc đã tận tâm về việc cứu chữa các người bị nạn.

Các người bị thương đã khiêng đến bệnh viện Doumer và bệnh viện Canton Hospital.

MM. Gérin và Pelletier lúc khiêng vào nhà thương thì đang hấp hối. Những người bị nạn khác thì đã phải mổ ngay để chữa và tuy các vết thương nặng thật, nhưng cứ như tin sau cùng của quan chánh văn phòng tôi đã đến thăm giờ về sáng hôm nay thì cũng có thể chữa được.

Khi những người bị nạn đã khiêng cả vào nhà thương rồi, tôi liền về tòa Lãnh-sự hỏi ý kiến những người Pháp đến bàn với tôi thì tôi định sáng mai sẽ từ biệt Quảng đông để khỏi vì tôi có mặt tại chỗ đưa đến những người bị nạn, tại nhà-thương, mà sẩy ra những việc mưu hại khác nữa, có thể thiệt đến tính mạng những người Pháp đi cùng với tôi.

Tôi đã xuống phó thuyền Malicieuse cùng với quan chánh văn phòng rồi tôi, để quan chánh tòa chánh-trí Jeanbreau ở lại Quảng-đông với quan chủ tàu Craonne đưa đám những người bị nạn cùng là thương thuyết với chính-phủ Anh-Hoa mà tra xét về việc mưu hại này. . . . . .

. . . . . .

Quan Toàn-quyền lại nói thêm rằng ngày 25 này ngài sẽ về tới Hà nội.

. . .

Phủ Toàn-quyền lại gửi cho các báo quán những điện tin của quan Toàn-quyền gửi về cho quan phó toàn-quyền để cảm ơn các quan chức và nhân dân Pháp Việt đã gửi giấy hỏi thăm ngài, điện tin của quan thiếu-tá Jeanbrean về việc cất đám các nhà bị nạn, điện tín của quan Thượng-thư Thuộc-địa, của Nhiếp chính vương Nhật-bản, của quan lãnh sự Pháp ở Vân-nam, của quan đại sứ Pháp ở Tokyo, của tòa Lãnh-sự Nhật ở Haiphong, của quan thủ hiến Quảng châu loan, của quan Toàn-quyền Madagascar, của đức cha Phát-diệm, của ông đại biểu dân Pháp ở trong kỳ tại thượng hội-đồng Thuộc địa, v. v. Đến ngày mai báo quán sẽ địch đăng cả những điện tín ấy.

Bằng Sơ-học Pháp-Việt

Các thí-sinh của các trường Nam-định, Hà-nam, Hưng-yên, Ninh-bình và Thái-bình có tên sau này đều trúng tuyển :

Nữ ban

Ng thị-Bản, Lê-thị-Phúc, Ng-thị-Sơn, Ng-thị-Thu, Ng-thị-Nga.

Nam ban

Trần-đình-Am, Lê-đình-An, Bùi-xuân Ảng, Ng-đức-Ba, Bùi-long-Bàn, Ng-khắc-Bằng, Ng-Bằng, Trần-quang-Bảo, Đặng-v-Bàu, Ng-v Bích, Lưu-quang Bích, Ngô kim-Bông, Ngô-v-Cần, Ng-văn-Cẩn, Vũ-đặng-Cao, Ng-ngọc-Cầu, Lương-đức-Côn, Phạm-v-Côn, Phạm-v-Côn, Ngô-v-Cốt, Phạm-văn-Công, Lê-tài-Cương, Phạm-văn-Châu, Ng-kính-Chi, Chu-thiện-Chinh, Phạm-bá-Chinh, Lê-đình-Dự, Trần-đình Dung, Ng-kim-Dung, Ng-thế-Dương, Ng-v-Dưỡng, Lương-v-Đắc, Trần-mộng-Đắc, Trần-v-Đàm, Trần-trọng-Đạo, Ngô-doãn-Đầu, Mai-văn-Điệp, Bùi-hữu-Điền, Lê-qui-Điệp, Ng-ngọc-Đỉnh, Hoàng-thọ-Đôn, Lai-xuân-Đồng, Ng-v-Đức, Hoàng quảng-Đức, Đinh-khắc-Giao, Ng-văn-Giu, Trần-mạnh Hàm, Lê-thuần Hán, Phạm-v-Hảo, Trần-v Hảo, Lê-Hiếr, Trần-viết-Hiệu, Ng v-Hiền, Ng-ngọc-Hỉ, Lê-v-Hoán, Ng-đôn-Hoàng, Ng văn-Hòe, Phạm-gia-Hội, Ng-khắc-Hồng, Trần-gia-Huề, Nguyễn-đức-Huy, Trần-hữu-Huyến, Bùi-văn-Huyến, Ng-công-Hy, Đỗ-hữu-Ích, Ng-kinh-Kiều, Ng-v-Kim, Ng-văn-Kinh, Phạm-hy-Kinh, Trần-minh-Kính, Ng-v-Kính, Phạm-v-Kính, Lai-ngọc-Kỳ, Phạm-cao-Kỳ, Bùi-bá-Khải, Trần-xuân-Khải, Phạm-v-Khâm, Trần-v-Khâm Ng-v-Khiêm, Trần-v-Khuyến, Trần-v-Lan, Ng-tường-Lân, Ngô-văn Lang, Hoàng-thọ Lang, Đỗ-như-Lăng, Bùi-đình-Lật, Phạm-ngọc-Lễ, Ngô-sĩ-Liên, Đặng-trần-Lộc, Vũ-hữu-Lợi, Đỗ-đức-Long, Vũ-tiến-Lữ, Ng-du-Lực, Ng-tư-Mã, Đặng-văn-Mai, Ng-trọng-Mai, Vũ-đình-Mậu, Ng-văn-Mẫn, Ng-văn-Mận, Trần-đình-Mậu, Phan-nguyên-Mậu, Trần-quý-Miện, Trần-đình-Minh, Đặng-thế-Mô, Bùi-đứ.-Mỹ, Mai-mạnh-Mỹ, Trần-như-Nẫm, Vũ-đức-Ngạc, Đặng-đình-Ngọ, Ng tử-Ngô, Ng-v-Ngọ, Phạm-v-Ngọc, Ng đức-Ngọc, Trần-v-Nguyên, Vũ-huy-Nghiễm, Ng-v-Nhiếp, Phạm-v-Nhuận, Ng-kinh-Nhung, Vũ-tiến-Poát, Lê k ắc-Phổ, Phạm-đức Phối, Phạm-gia P.ong, Nguyễn-trọng-Phu, Hoàng-vinh-Tô, Cao quốc Thúy, Trần v-Thấy, Trần-v-Thúy, Vũ-công-Thụy, Ng-v-Thuyết, Vương-hữu-Trấn, Ng-trần-Trụ, Ng-việt-Trực. Ng văn Truật, Ng v. Trung, Phạm v Trung, Đỗ đình Truy, Phạm Tuyển, Trần v. Uẩn, Ngô Vân, Ng Văn, Trần trọng Văn, Ng v Vân, Lê mộng Việt, Mai v Vịnh, Đào đức Vinh, Vũ kim Vinh, Ng thế Vinh, Bùi hữu Vũ, Vong Paul dit Hoàng bảo Lâm, Lê đình Sung, Ngô trọng Ý, Phạm thái Sáng, Nghiêm tam Phương, Ng tử Quán, Đoàn văn Quang, Trần qui Quang, Trần hữu Quảng, Ng đức Quát, Phạm v Quế, Vũ văn Quế, Đào đức Quý, Ng duy Quyến, Đặng như Quỳnh, Lã trọng Ro, Phạm xuân Rung, Đặng vũ Dung, Vũ v Rực, Vũ năng Sáng, Ng v Sáng, Trương v Siêu, Trần đồng Sinh, Mai thế Sơn, Hoàng v Sĩ, Ng bắc Sĩ, Hoàng bảo Sơn dit Vong Chares, Trần đức Tái, Phạm đức Tấn, Cao sĩ Tập, Đặng vũ Tiềm, Vũ duy Tiến, Lê đình Tiến, Trần trung Tín, Ng xuân Tôn, Đào văn Tư. Ng v. Tùng, Lê văn Tuyên, Trần ngọc Tuyển, Vũ ngọc Tuyển, Trần bá Tuyển, Ng hữu Tuyển, Bùi ngọc Thâm, Phạm khắc Thân, Ng trọng Thân, Ng khắc Thân, Đoàn hữu Thân, Vũ tất Thân, Ng hữu Thăng, Trần nhật Thăng, Ng ngọc Thăng, Hoàng hữu Thanh, Lê đình Thảo, Vũ tất Thế, Trần đình Thi, Lương đức Thiệp, Đào v Thiều, Lê quang Thiều, Lê khắc Thiệu, Ng trọng Thinh, Cao đắc Thọ, Trần trần Thoát, Đỗ v Thu, Lã qui Thu, Vũ ngọc Thuân, Bùi đình Thuận, Nguyễn văn Thước, Văn thái Thường.

Bản quán có lời mừng các cô, các cậu mới trúng tuyển.

. . .

Danh sách các học-sinh thi đỗ bằng Sơ-học Pháp-Việt tại các trường đã ng trong số báo 20 và 21 join có in lầm mấy chỗ, vậy nay xin cải chính như sau này :

Trường Brieux : Trần-văn-Tảo cải chính là Trần-văn-Tạo.

Trường Sinh-từ : Vũ-tư-Diễn, Đỗ-văn-Ninh Hàn-Cần, Đặng-văn-Chi. Vũ-thế-Chiến, Ng-v-Diễn, Dương-v-Đạo, Hoàng-trọng-Kiên. Đồng-phú-Quận, Ng-duy-Tiếu, Lan-đình-Phúc, cải chính lại là: Vũ-tư Diệu, Đỗ-v-Minh, Hàn-Cần, Đặng-v-Chế, Vũ-thế-Chiêu, Ng-v-Điểm, Đặng-v-Đạo, Hoàng-trấp-Kiến, Đồng-phúc-Quận, Ng-huy-Tiếu, Lưu-đình-Phúc.

Trong số nam ban trúng tuyển tại trường ấy lại có xếp lầm tên Bùi-tú-San là nữ-học-sinh, vậy cải-chính là nữ-ban.

Danh sách học-sinh trúng tuyển tại trường ấy còn thiếu tên cậu Nguyễn-Cao, vậy nay xin thêm vào cho đủ.

CÂU SÔNG CÁI

Tối hôm nọ, tôi đi chơi mát câu sông cái lúc về gặp mưa phải cảm, nhờ uống được mấy hoàn thuốc khỏi ngay : xin mách bà-con : thuốc ấy mua tại hiệu **QUẾ-LÂM, 42 phố Phúc-kiến Hanoi** *là một hiệu chuyên bán sâm quế thục cao thượng hạng và các thứ hoàn tán thuốc gia-truyền.*

Bà-chân-Lan lại cảo

Các cuộc phát phần-thưởng

Trường Bình hồ

Hôm 16 tây vừa rồi, trường Bình-hồ tổ chức cuộc phát phần-thưởng cho học trò. Hôm đó nhà trường có treo đèn cắm cờ, trang-hoàng trông rất lịch sự. Đúng 8 giờ thì có quan trợ huyện sở tại về làm chủ tọa, có ông nghị-viên Ng-khắc-Kham, ông hội-viên Ng-thế-Đạt và các thân-hào trong làng cũng đến đông đủ cả.

Trước khi phát p ần thưởng thì ông giá Phạm phan-Cương có đọc bài diễn-văn Quan trợ có đáp lại mấy lời. Kế đó một cậu học-trò đứng lên thay mặt cả anh em đọc một bài để cảm ơn các quan và thầy giáo. Xong rồi phát phần thưởng cho học-trò. Khi phát thưởng xong thì các quan và các thân-hào vào tiệc champagne. Đến 11 giờ thì giải tán.

Ng. V. H. lai cảo

Trường Ân-thi

Ngày 15 Juin mới rồi, tại trường Pháp-Việt Ân-thi đã làm lễ phát phần thưởng cho các học sinh, có quan huyện làm chủ tọa và có các nhà-lại, các giáo chức và thân hào tổng-lý trong hàng huyện đến chứng kiến rất đông. Trước khi phát phần thưởng, ông chưởng giáo Ng đức-Bảo có đọc một bài diễn-văn, sau quan huyện có nói chuyện về việc học.

Đoạn có tiệc rượu rồi thì cứ lần lượt phát phần thưởng cho học trò các lớp trường Ân-thi và các trường tổng trong huyện.

N. C. lai cảo

Trường Bình-lăng

Ngày 14 Juin, hồi 2 giờ chiều, trường sơ đẳng làng Bình-lăng có làm lễ phát p ần thưởng cho học trò tại đ n , có nhờ ông ký-hào cùng phụ huynh học sinh đến dự lễ, khi an tọa rồi, ông giáo là Đào-quốc Ân có nói mấy lời cảm ơn các ông đến dự lễ và khuyến bảo học-trò, ông lại có ý muốn cổ động cho trong dân tổng lập trường, để xin nhà nước bổ thêm thầy giáo. Khi nói xong liền vỗ tay xen lẫn với tiếng pháo nổ rất là vui vẻ.

B. lai cảo

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	32 độ
15 giờ	34 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ bảy 24 Juin 1924

Âm-lịch

23 tháng năm, năm Giáp-tí

Ngày Giáp tuất

Hành Hỏa Sao Tất. Trực Bình. Kỵ khởi công. Nên khuyến

Nghĩ : Tế-tự, ký-phúc, Thương-biếu, Hôi-hữu Thương-quan, Phó nhậm, Kết-hôn Giá-thú, Tiến nhân, Tài y, Tu tạo, Động-thổ, Thương-lượng, Thu tro, Khai-quang, Nạp thái.

NGUYỆT-KỴ — KHUYẾN KHẮC

Giá thóc gạo :

Gạo hàng nhất, một tạ.	9 $ 15
nhì —	8 45
ba —	7 75
Thóc —	5 40
Bắp ngô —	5 00

Giá bạc. Kể từ ngày 23 Juin 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 9 f. 85

Quan Toàn-quyền Merlin trở về Hanoi. — Quan Toàn-quyền Merlin và qui quyến cùng q an chánh quản-lý văn-phòng Cnâtel đã xuống tàu *Malicieuse* ở Quảng-đông về Haiphong. Đến ngày kia là 25 thì ngài về đến Hanoi. Quan phó Toàn-quyền Robin sẽ xuống Haiphong đón ngài.

Quan Thống-sứ nghỉ mát về. — Quan Thống-sứ Mongeillot đi nghỉ mát tại Chapa từ tháng trước, chừng hôm nay thì ngài về Hanoi.

Quan Học-chính mới đã tới nơi. — Quan Thống-sứ Blanchard de la Brosse quyền Học chính tổng trưởng Đông-pháp đã tới Hanoi ngày thứ bảy. Các quan trong nha Học-chính và các giáo chức đã tới chào ngài ngay hôm ấy.

Tin đường sá. — Con đường Lâ-phù — Tu-vũ ở mé trên làng Doanh-hạ, tổng Hoàng-xá, huyện Thanh-thủy (Hưng-hóa), hiện đương bị ngập, các xe cộ đều k ông đi được trong it lâu.

Muốn bán các đồ đạc : tủ sách, bàn ghế bày buồng ăn, buồng khách, tủ sắt « Verstaen » vân vân.

Hỏi tại số 34, đường Henri Rivière, Hanoi.

Rước Sáng-ti. — Không cần nói lại thì ai cũng biết rằng cuộc rước Sáng-ti của Nhà-thờ chính rước Sáng-ti của Nhà-thờ Đức-bà, là vì đã sửa soạn từ trước. Mới 5 giờ mà suốt dọc đường từ Nhà-thờ ra đến hàng Bông, hàng Trống, người đi xem đã đứng đông lắm, các xe cộ không thể nào đi được. Đúng 5 giờ rưỡi, đám rước bắt đầu ở Nhà-thờ ra, mà mãi đến gần 7 giờ mới về đến Nhà-thờ thì đủ rõ là đám rước dài lắm và nghiêm chỉnh lắm.

Bến đò Chèm không đi được. — Bến đò Chèm, về phía tả hà thì đường dốc lên trên bờ bị nước ngập đến 60 phân, vậy, và dài được 5 t thước. Đường ấy không thể nào đi ô-tô được.

Quan chủ tuần-dương hạm Nhật cám ơn quan Toàn-quyền. — Phủ Toàn-quyền có tiếp được bức điện tín sau này của quan chủ tuần dương hạm *Ohi* của Nhật-bản :

« Nhân là tôi biệt bến H ip ong, tôi xin gửi lời cảm tạ quan lớn đã khoản đãi một cách trân trọng và chúc quan lớn được mạnh khỏe ».

NƯỚC CHANH HIỆU

T B

125, Route de Sinh-từ

(Bến Đám)

Chế bằng nước cất, thật là thanh-khiết, chai quả bần, nút sắt.

Các ngài nào vành uống nước chanh, thì nay không cần phải mua nước chanh Hồng-kông nữa. Có hiệu nào uống ngon bơn mọi thứ nước chanh khác.

Bản-hiệu có bán cả nước hơi *Soda*, và nước cất (*Eau distillée*) để dùng pha thuốc thật là tinh-khiết.

Thi tốt-nghiệp trường Cao-đẳng Pháp-chính. — Trong số báo ngày thứ bảy vừa rồi đã đăng danh sách các sinh-viên trúng tuyển, nhưng có in lầm tên và xếp sai thứ tự, vậy nay cải chính lại như sau này cho đúng.

Ban Pháp-chính :

MM. Lê-văn-An (Nam-kỳ); Trần-đình-Tuân, (Bắc-kỳ); Lê-quang-Hộ, (Nam-kỳ); Dương-thiện-Chi, (Bắc-kỳ); Hồ-tấn-Khoa, (Nam-kỳ); Lê-thiện-Thuật, (Trung-kỳ); Trần-gia-Thoại (Bắc-kỳ); Trần-nhật-Học, (Trung-kỳ) Tự bộ-Chi (Trung-kỳ).

Ban Tài-chính :

MM. Ng-phước-Lộc, (Nam-kỳ : Lê-khắc-Hy, (Trung-kỳ); Joseph de Lopez (Cao-miên).

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Bội tín. Ng-văn-Quế làm cai thợ nề n ận 500 đồng của M. Aviat để xây nhà của ông ấy thầu ở Haiphong, nhưng xây dở dang lại bỏ việc không làm nữa mà cũng không trả lại tiền. Tòa phạt Ng -ăn Quế 4 tháng tù án treo và bắt phải bồi 500 đồng trả M. Aviat.

Lăng mạ. — Thị Thuận bị thưa là nghi cho chồng phải lòng thị Mỹ ở phố hàng Nón, đến tận trước cửa nhà thị này mà lăng mạ. Tòa đã hỏi bên bị và chứng cứ rồi hoãn đến kỳ sau để luật sư bai bên cãi.

Hành hung và dậm dọa. — Lê văn Tân làm hương thập phải phạt 1 tháng tù về tội hành hung và đọa giết một người đàn bà tên là Đào quỳnh Oanh.

Nghe gì chẳng có giá mao. — Lê gia Chính làm cu ly đổi thùng cho một người chung việc ấy ăn cắp thùng của chủ đi đổi riêng và cứ bắt tiền. Hiện bắt được tên ấy lấy thùng đổi cho nhà số 22 phố hàng Thiếc và bắt được 6 cái biên lai mạo giả tên người chủ để lấy tiền. Tòa phạt tên ấy 4 tháng tù.

Cướp giật vi. — Một hôm hai vợ c ông một ông đội tây đương đi ở phố hàng Giấy thì có tên Phạm-v-Giang không làm nghề nghiệp gì, đến giật cái ví tiền của người ta; không ngờ bà Đầm ấy cầm chặt, nên nó không giật được liền tế chạy. Ông đội Tây phóng xe đạp đuổi bắt được. Tòa phạt tên ấy 2 tháng tù.

Bẻ trộm lúa ngô và hành hung. — Hoàng-văn-Cả tức Bùng là hương-trưởng, Ng-văn-Chạng là lý-trưởng, Hoàng-văn Giám tức Tiết, Hoàng-v-Xương và Dương-văn-Chí ở làng Đồng nhân về thành-phố bị thưa là sang làng Lạc-trung về Hà-đông ở gần đấy bẻ trộm lúa nộp; khi anh em người chủ ruộng ngó, tên là Nguyễn-ngọc-Đàm ra giữ thì cầm gậy đòn càn đánh hai anh em bị thương rồi chạy. Tòa hỏi nguyên bị chứng tá và nghe luật sư hai bên rồi hoãn lại để nghị án.

Tòa còn xử nhiều việc nữa song toàn những việc lẫm thường cả. Trước khi xử về việc trừng trị, tòa có xét mấy việc vi cảnh chữa nhà không xin p ép và làm nhà không theo kiểu hoạ có phạt người thì 10 quan, người thì 15 quan.

Hội chợ Hanoi

Các gian hàng bắt đầu **cho thuê** từ 1er Juillet 1924.

NHÀ CHỚP BÓNG PALACE

Chương-trình từ ngày chủ-nhật 22 đến ngày thứ ba 24 Juin 1924

FRITZIGLI VÀ CÁI HỘP BÍ-MẬT

Bài kịch chia làm 2 phần do André Sechan diễn

CÁC ĐIỀU BÍ MẬT TRONG RỪNG RẬM

Phiêu-lưu tiểu-thuyết chia làm 12 hồi

HỒI THỨ NHẤT

Danh dự một người đàn bà

HỒI THỨ HAI

Các vua trong rừng rậm

Thời sự PATHÉ

Sau hồi thứ nhất, tiếp CÁC ĐIỀU BÍ MẬT TRONG RỪNG RẬM thứ nhì và cuối

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương-thư đệ nhất đẳng Bắc-đẩu bội-tinh; Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tours, Fes, Rabat Casablanca Port-Said Al-cập Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các trứt bệnh lậu bệnh giang mai

Giờ chầu bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều từ 4 đến 7 —

KHÁM BỆNH Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM CHỨNG : Giá 1 $ 00

Phòng bệnh bên tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.

GIÁY NÓI SỐ 236

3018.

Trường Nhật-tiến phát phần thưởng - Đến ngày 29 tháng juin này, hồi 8 giờ sáng, trường Tư-thục Nhật-tiến sẽ phát phần thưởng cho các học sinh tại nhà trường ở Hôi-chợ gian số 233.

Trường này là của M. Dương tự-Tâm, lãnh làng cu lớn Thượng Dương-Khuê làng Văn-đình, mở ra và dạy. Số học trò nghe cũng đông đúc và vui vẻ lắm.

Kỳ thi tốt nghiệp trường Cao-đẳng Công-chính. — Trường Cao-đẳng công chính vừa thi tốt nghiệp xong sáng hôm thứ bảy. Danh sách các sinh viên trúng tuyển đăng như sau này :

MM. Hoàng-đạo-Lượng (Bắc-kỳ)
Trần-văn-Viết (Nam-kỳ)
Ngu ễn-như Lợi (Bắc-kỳ)
Lê văn-Phụng (Nam-kỳ)

B n quán có lời mừng các nhà tân khoa.

Giấy phép dùng súng. — Cái giấy phép dùng súng số 11/62 mà ngày 22 juin 1922 đã cấp cho Trần-văn-Lộc, quán làng Nhuế-dương, huyện Đông-yên (Hưng y n) thì nay thu về.

HỎI

CÁC NHÀ LÀM BÁNH, nên mua Carbonate amoniaque.

CÁC NHÀ THỢ GIẶT, nên mua Chlorure de chaux.

HIỆU CÓ BÁN TẠI :

NHÀ BA CHUÔNG

(Hiệu Bác-chí MONTÈS)

HANOI

Đám cháy to. — Hồi 11 giờ đêm hôm qua 22 juin, tại làng Cơ-xá-nam có đám cháy đỏ đội quả, trong chốp mắt mà cháy mất đến hai chục nóc nhà. Xe ô-tô tưới đường và vòi rồng của sở Cảnh hàng Trống lập tức cho đem xuống ngay, chữa hơn nửa giờ mới dẹp được ngọn lửa. May không việc gì đến người cả. Thiệt hại chừng hơn 3.000 đồng bạc.

TRƯỜNG TRƯƠNG-MINH-SANH HANOI

Đến 1er Juillet này thì nhà trường sẽ mở thêm một lớp thành chung dạy toàn pháp và Pháp văn, một lớp dạy thi vào trường Bắc-Ở bay là trường Sư-phạm (nam ban và nữ ban) và mấy lớp nữ học-sinh. Vậy ai muốn học thì gửi đơn đến trường mà xin trước rồi đến 1er juillet đến mà học

Lớp học tư Ông Đoàn-Bạng, tham tá ở 32 làng T e có mở một lớp học dạy để thi vào trường Bảo-hộ và trường nam giáo-sư. Chương-trình lớp học gồm cả Pháp-văn, toán học, cách-trí, sử và địa-dư, song chuyên nhiều về Pháp-văn, còn những môn kia chỉ dạy qua cho học trò ôn lại và để đến kỳ thi vừa học hết chương trình. Đến 25 Juin lớp học này sẽ khai giảng.

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. . .	0 $ 08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói.	0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) học vào hộp hàn kín, mỗi hộp ba mươi điếu.	0 . 20

Lại trầm mình ở hồ Hoàn-kiếm. — Ngày 21, hồi 16 giờ Bạch-v-Chiêm, ở làng Đồng-văn, tổng Tựu-xá, huyện Duy-tiên (Hà-nam), qua Hanoi, chẳng biết vì cớ gì mà nhảy xuống hồ Hoàn-kiếm để trầm mình. May có người nhảy xuống vớt ngay được, nên không việc gì.

Bị ngã chết. — Hồi 6 giờ chiều thứ bảy vừa rồi, một người trèo lên cái trụ dựng ở cái cổng để rước Sang-ti ở đầu phố Nhà-thờ rẽ sang hàng Bông, chẳng may trượt chân ngã xuống, cái trụ cũng đổ theo, rơi vào đầu và chân bị trọng thương lắm. Nghe đâu khi xe vào nhà thương được một lúc thì chết.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

CÔNG-TY ĐIỆN KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Cáo-bạch thứ nhất

Theo như nghị-định của quan Đốc-lý Hà-nội ngày 11 Avril 1924 về giá mua điện thắp đèn, về điện chạy quạt, ông Tổng quản-lý công-ty điện-khí Đông-pháp có lời thỉnh các nhà mua điện đến buồng giấy của Công-ty, phố Francis Garnier, để làm giấy mua điện cho hợp pháp.

Ông Tổng-quản-lý

G. PELLETIER

Cáo-bạch thứ nhì

Công ty điện-khí Đông-pháp có lời để qui-khách biết rằng công-ty mua được đèn điện hạ giá, nên từ ngày 1er Juin đến ngày 31 Août đèn 32, nế 50 bougies định giá là 0 $ 3 fr. 50,

TIỂU-THUYẾT

BA NGƯỜI NGỰ-LÂM PHÁO-THỦ

(Lịch-sử tiểu-thuyết nước Pháp)

Soạn-giả : Alexandre DUMAS

Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH

Mỗi tập (32 trang) . . 0 $ 15 (tiền cước 0 $ 08)

Toàn bộ (24 tập) 3 . 00 (tiền cước 0 . 35)

Ai mua xin gửi thư và mandat cho :

M. BÙI-XUÂN-THÀNH

Quản-lý nhà in Trung-Bắc-Tân-Văn

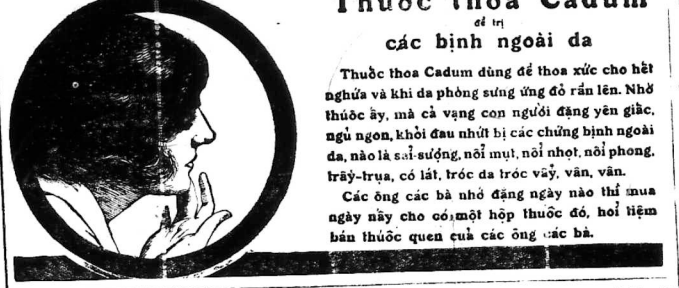
61-63, Rue du Coton, 61-63

HANOI

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo, 15 chân-kính
mặt mỏ kim có chất độ-quang
BẢO-ĐẢM 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
2009

Thuốc thoa Cadum
để trị
các bịnh ngoài da

Thuốc thoa Cadum dùng để thoa xức cho hết ngứa và khi da phỏng sưng ửng đỏ rần lên. Nhờ thúốc ấy, mà cả vạng con người đặng yên giấc, ngủ ngon, khỏi đau nhứt bị các chứng bịnh ngoài da, nào là sai-sượng, nổi mụt, nổi nhọt, nổi phong, trây-trua, có lát, tróc da tróc vảy, vân, vân.

Các ông các bà nhớ đặng ngày nào thỉ mua ngày nấy cho có một hộp thuốc đó, hoỉ hiệm bán thúốc quen của các ông các bà.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 23 Juin 1924
Diễn hai tích :
Tích thứ nhất :
TRẠNG TÁM TUỔI RA ĐỜI
(Hát chèo)
Tích thứ hai :
VÔ TÒNG SÁT TẢU
Có vai mụ mối 12 tuổi đóng trò tuyệt xảo, lần nào cũng được quý-khách ban khen lắm.

Tối thứ ba 23 Juin 1924
TRẢ KIỆN CÁNH BA
Riêng tham trời Việt đất Ngô,
Trang-Nguyên tám tuổi thế vô song tài.
Các-Hon tuy phận nữ hài.
Hiếu tình đôi chữ chẳng sai tắc lòng.

Vở hát « MỘT TRẬN CƯỜI » bán tại Sán-nhiên-đài và nhà in Mạc-đình-Tư cùng các cửa hàng sách, giá 2 hao một quyển.

Rượu bổ-đào:
« TONIQUE TONKINOIS »
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những bình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm lẻ !!!

CÁO-BẠCH

« Sở Société des Anthracites du Tonkin có nhời bá-cáo cho các người annam mua than được biết rằng :

Ai bằng lòng mua than (menu) hạng nhất ; mua nhiều ít, cũng được. Tại sở cũng bằng lòng bán ngay tại bến-cân Mao-khê, kể từ mười tấn (10 tonnes) trở lên. »
3889

Bảo-hiểm mới nhận được BÌA MẶT ANNAM, tiếng Saigon, tiếng Huế, tiếng Bắc, bắt luồng, bắt chảo, bắt cái lương công bổ chaque và có ký rất hay và rất tốt !!
Grand Arrivage Disques Annamites
CHANSON & Cie HANOI

Hiệu Bảo-chế trung-ương Vân-nam
Chỉ-điểm ở HỒ KOW
gần LAO-KAY
BÁN ĐỦ CÁC THỨ THUỐC
Giá bán phải chăng
Các tỉnh gửi mua cũng được
3843

號正泰金
茶名子獅

Thưa các ngài,
Chúng tôi mới ra tại Haiphong, Hanoi hai cửa hàng đem được các ông bà có lòng quý-hóa chiếu cố cho nhiều, bàn làm đã tạ lắm.
Nay bản chủ nhân lựa lòng quý hóa mà bớt giá hạ-cứu để các thứ trà lạ thơ-ti hoa và các hiệu khác, không giám nói lòng lòng, xin mua ít thử, so sánh thì đủ rõ là các hiệu khác còn kém xa.

KIM-THÁI
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
HANOI: Số nhà 3, Phố hàng N. Téléphone 480
2106

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Trẻ con lạc. — Không thấy bao giờ lại xảy ra lắm trẻ con lạc như ngày thứ sáu và thứ bảy vừa rồi thì thằng hoặc ở thành phố ta lại mới có mẹ mìa về đỗ trẻ chăng ?

Ngày thứ sáu con trai một người Khách làm công cho nhà Hap-long tên là Tchong-khay-Phu, lên 10 tuổi lạc mất vào hồi 20 giờ.

Cùng ngày hôm ấy, vào hồi 17 giờ rưỡi người bồi cho một ông Tây ở số nhà 112 phố Paul Doumer đem về nuôi một đứa con gái độ 5, 6 tuổi lạc ở phố ấy. Con bé có thơ dại lắm, hỏi tên và chỗ ở của cha mẹ đều khó g biết. Người bồi đã đi trình sở cảm việc đó và hứa rằng sẽ sẵn lòng trả lại đứa trẻ cho người có con lạc.

M. Vũ-thế-Trọng ở số 10 phố Metz có đơn trình đứa con gái nuôi tên là Ng-thị-Tý tức Kouy-Cúc, 13 tuổi, nguyên là con đẻ của Ng-thị-Yên và Lê-thị-Hiên, quán làng Hoàng-nhi, tổng Hoàng-nha, phủ Xuân-trường, tỉnh Nam-định, tự nhiên bỏ nhà đi đâu mất vào hồi 19 giờ ngày 19 trước.

Mme Trần-thị-Ngan ở số nhà 148 quai du Maréchal Foch có đơn trình tại sở Cẩm rằng con gái là Trần-thị-Gái, 6 tuổi lạc từ ngày 20 Juin vào hồi 16 giờ.

Rước Săng-tì. — Sáu giờ chiều chủ-nhật có cuộc rước Săng-tì rất trọng-thể, nhân-dân tương giáo đứng xem đông nịch từ cửa nhà thờ đến đầu phố Jules d'Abbadie không một chỗ nào hở. Năm nay ở phố Amiral Courbet có nhiều nhà bày bài vọng và ở cửa nhà thờ trần thiết có phần nguy nga hơn mấy năm trước.

Đám rước do đức cha Chính-Minh chủ lễ và thêm có phường kèn ở Kẻ-sặt về giúp nên lại càng nổi lắm.

BẮC-NINH

Cái kết-quả việc thi Sơ-học Pháp-Việt. — Trong số 99 người trúng tuyển kỳ thi Sơ-học Pháp-Việt ở Đáp cầu vừa rồi thì chỉ có 3 người là học-trò trường tư, còn thì là học-trò các trường công Bắc ninh, Đáp-cầu và Bắc-giang cả. Xưa nay học-trò Bắc-ninh bao giờ cũng đỗ nhiều hơn hết mà nhất là 3 năm nay được đến 34 người. Đó cũng là nhờ được quan đốc Lemoine đề Margon kiêm thanh-tra các trường tỉnh Bắc ninh và Bắc-giang, cũng các ông giáo-học các trường đã hết sức dạy dỗ cho học-trò. Vậy xin có lời mừng quan Đốc và các ông giáo cùng các học-sinh mới trúng tuyển.

HÀ-ĐÔNG

Ai tin — Bản-quán được tin buồn rằng cụ Phủ Vạn-phúc, t ân sinh ra ông cử Duyên giáo học trường Pháp-Việt tỉnh Hà đông, mới ta thế lại qui quán ngày 28 ta vừa rồi.

Nhân dịp buồn rầu này, bản-quán xin có lời trân trọng kính viếng cụ và chia buồn cùng ông cử Duyên với qui-quyến.

SƠN-TÂY

Cái kết-quả của việc học tỉnh Sơn-tây. Trường Pháp Việt nam học-sinh tỉnh lị Sơ-tây năm nay có 28 người đi thi bằng sơ-học tại hội đồng Sinh-tử Hanoi, mà được tới 23 người vào kỳ vấn-đáp. Đến sáng hôm 21 juin yết bảng đỗ thì 23 người được vào vấn-đáp ấy đều được trúng-tuyển cả. Thế là chỉ hỏng mất có 5 người.

Thực đáng mừng cho tiến-đồ sự học tỉnh Sơn-tây, mà cũng nên khen ông đốc cùng các ông giáo khéo ra công dạy dỗ học-trò vậy.

Ban tu-nghiệp. — Ở trường Pháp-Việt sẽ có ban tu-nghiệp cho các viên trợ-giáo theo học. Ban ấy dạy trong sáu tuần lễ. Bắt đầu từ sáng 30 juin đến hết ngày 9 août, có quan đốc tây kiểm sát và bốn ông giáo dạy, là : MM. Đào-v-Bút, Đặng-ngọc-Hồ, Ng-văn-Đức, Vũ-trọng-Huấn.

C. Thủy lai cảo

NAM-ĐỊNH

Tạ chợ Vị-xuyên. Một trận hỏa tai dữ dội. — Hồi 12 giờ trưa hôm chủ nhật 22 Juin, đương lúc mọi người làm ăn vui-vẻ, thì bỗng thấy đồ áo kêu cháy, người ta nói rằng ngọn lửa phát ra ở một nhà gần chợ Vị xuyên (chợ lớn).

Vì trời nắng lắm, và lại có gió tây nam thổi mạnh nên ngọn lửa bốc lên chóng lắm, chớp mắt dãy nhà là ở gần đó đã biến ra tro rồi dần dần lan đến chợ. Chợ này cũng là một cái chợ khá to vì lợp bằng lá cả cho nên lửa cháy hết sạch, chỉ còn trơ ra mấy cái cột sắp cháy ra than.

Ngọn lửa càng ngày càng to, gió càng thổi dữ, luôn trong mấy tiếng đồng hồ sức lửa mạnh đến nỗi không sao chữa được, mấy dãy nhà ở phố Đinh-hữu, Đinh-bâu (Hàng-cót) tỉnh ra tất cả đều mấy trăm nóc, vừa nhà gạch, vừa nhà lá bị cháy gần hết cả. Lại cháy sang cả đến một xóm chừng vài mươi nóc ở bên kia đê Phu-long nữa.

Sự thiệt hại về trận hỏa tai này hiện chưa có thể biết được, có lẽ đến mấy vạn đồng vì đồ đạc phần nhiều không chạy kịp, nhưng may không hại đến người cả.

Được tin cháy thì các quan Tây Nam cùng với rồng của t ại khố đỏ, khố xanh, sở Tuần-cảnh, v. v và dân thành phố ra chạy chữa, song được tị nào hay tị ấy thôi, vì sức lửa mạnh quá.

Bây giờ bước chân đến chợ Vị-xuyên, ngó coi từ đó trở lên kể hàng nghìn thước, trước kia vui vẻ biết bao, nay phút chốc tang thương biến cải, đó đây mấy đống gio tàn, nghìn vạn người kêu khóc, tình cảnh thật là thiêu não, ai nom thấy thế cũng p ải động tâm.

Các ngài đọc báo chắc nẫn còn nhớ trận hỏa tai dữ dội ở xóm Cợp đuổi năm xưa, trận hỏa tai lấy thiệt hại thế nào thì trận hỏa tai này cũng na ná thế, mà có lẽ lại có phần dữ dội hơn.

Vậy thì đồng bào ta ơi, ai là người trong nghĩa xưa nay, nên kíp xin phép quan trên hoặc mở cuộc lạc quyên, hoặc tổ chức nên các cuộc vui khác đặng giúm giúp người đồng loại trong lúc khốn cùng. Phương ngôn ta có câu : một miếng khi đói bằng gói khi no, các ngài ạ.

Phạm-duy-Trí

BẮC-GIANG

Một cuộc diễn-thuyết. — Hôm mồng tám juin mới đây, quan tuần-phủ bản tỉnh có mở một cuộc diễn-thuyết tại công-đường. Dự-thính có các quan phủ huyện và các thư ký thủ-quĩ cùng lý-dịch các làng.

Đúng 8 giờ thì khai-diễn. Trước hết ngài khuyên các quan phủ huyện nên hết lòng làm việc nhất là công cu c cải-lương. Rồi ngài khuyên các lý-dịch nên nhân buổi này mà cải-lương hương-tục, phàm các việc ăn uống lăng phí như lục nọ miệng về việc tang thì nhất thiết nên bỏ. Việc giá thú thì sự cheo cưới không nên theo tục thường mà làm quá cũng nê, nhất là cái lục táo-hôn thì phải nên biết rõ là cái hại rất lớn mà bỏ đi. Sau cùng có nói đến các điều lợi về sự khai sinh tử giá thú.

Diễn-thuyết đến 11 giờ là xong, các thính-giả ra về ai nấy đều vui vẻ là đã được lĩnh thụ mấy lời giáo-huấn của ngài rất thâm-thiết vậy.

H.-v.-Ng. lai cảo

(Xem trang thứ tư).

BÁ CÁO VIỆC RIÊNG

Tôi có lời bá-cáo để các ông các bà biết rằng : Vợ tôi tên là Phạm-thị-Quế tức Mão là con gái hiệu Tường-ký, số nhà 78-80, ở phố hàng Đường, Hanoi, có tính hoang toàng, trước kia đã tiêu của bố mẹ đẻ tôi non một nghìn đồng bạc, nay lại đi vay mượn và mua hàng chịu làm gì tôi không biết. Vậy từ nay ông bà nào còn cho thì ấy vay mượn, hoặc bán hàng chịu cho thì ấy thì tôi không chịu trách-nhiệm.

Nguyễn-văn-Giốc
thư-ký sở Bưu-chính
55 phố Phúc-kiến, Hanoi.
3870

HIỆU
MINH-DƯƠNG
MAI-CHÍNH TỔNG-CỤC
của Đông pháp Vận-thâu công-ty
BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ-GÀ
Giáo phố hàng Gai số 83

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ông Montès nhượng hiệu Bảo-chế của ông cho ông Dumart, bảo-chế sinh-viên hạng nhất về cao đẳng học đường Paris đã một năm nay. Ông Dumart tự trông coi lấy việc chế thuốc, và thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận nhờ về thế mà hiệu bảo-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gởi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

Ngày nắng 7 tháng năm, xiêm hiệu Khải-định thứ ba, tôi Nội-các phụng lời chân phê rằng :

Chữa nay đại được phòng cần MONTÈS qui ông, cả chỉ nên một thứ rượu bổ đã bằng ngu dang gan mật hay, đang nên gia thường, trước lạc phí thị gửi cho qui được phòng chế-bảo để tế thanh-giả.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ đầu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiêu-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư, tờ báo này.

56, 67

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Khi *Thang-bưu* tới *Kim-lăng*, ở trong một tháng, lại quay trở về. Về đến *Kinh khẩu*, đỗ thuyền ở phía ngoài *Tây-môn*, để lên bộ mua các thứ cần dùng. *Thang bưu* vừa lên khỏi bờ sông thì bỗng có một sự kh ến cho chàng trông thấy mà phải giật mình kinh-hãi.

Số là *Thang bưu* trông thấy một người to lớn, tay chân đeo xiềng, ngồi ở trong cũi, rõ ràng là *Thường-vạn-thanh*. Theo sau lại có một người con gái trẻ tuổi, cũng tay chân đeo x ềng mà bị giải nơi thế.

Thường-vạn-thanh tính-hình ngảnh đầu nhìn lại trông thấy *Thang-bưu* thì có ý buồn-rầu, liền cúi mặt xuống. Nguyên quan Tổng-binh *Mã-khí* đang giải hai người sang nộp *Hàng-châu*, bấy giờ ra đến bờ sông, sắp-sửa xuống thuyền đó.

Thang-bưu vội-vàng chạy lại chắp tay vái chào một ông cụ già đứng gần đấy mà hỏi rằng :

— Thưa cụ ! Tôi xin hỏi thăm cụ một đ ều : Cái chàng to lớn cùng người con gái trẻ tuổi vừa qua kia, chẳng hay có phạm tội chi mà nhiều quan-quân đi hộ giải như thế ?

Ông cụ già nói :

— Người ấy ở *Hang châu* cướp phá pháp-trường, giết hại không b ết bao nhiêu quan-quân, nay chạy trốn đi đến *Trấn-giang*, bị quan Tổng-binh bắt được, lại giải về nộp *Hàng-châu*, bây giờ đang giải xuống thuyền để sắp đem đi đó !

Thang bưu nghe nói, giật mình kinh-sợ, cúi chào ông cụ già ấy rồi quay xuống thuyền. *Thang-bưu* nghĩ thầm : Bây giờ ta biết dùng mưu kế chi mà cứu cho được anh *Thường-vạn-thanh* của ta ! *Thang bưu* sai người nhà lên tìm nhà trọ để đem các đồ hành-lý. Một m nh cứ nghĩ quanh nghĩ quẩn, mà vẫn chưa nghĩ được mưu-kế chi.

Khi người nhà lên tìm nhà trọ thì *Thang-bưu* lững-thững đi bộ vào chùa *Cam-lộ*, trèo lên cái điếu-đài *Nghiêm tử-lăng*. Chàng ngồi xuống đấy, ruột tằm bồi rối, chưa biết tính ra thế nào, bỗng nhìn xuống dưới chân núi có một người tướng-mạo đường-đường, mình cao hai trượng, cũng lững-thững trèo lên.

Người ấy vừa trèo vừa nói :

— Một giải trường-giang, phong-cảnh đẹp quá ! Đã mấy năm trời, ta k ông đi đến, ai ngờ ngày nay lại bỗng tới đây !

Nói xong, khanh-khách cả cười, *Thang-bưu* thấy có người lên, vội-vàng đi xuống. Khi hai người đi giáp nhau, *Thang bưu* trông mặt quen-quen mà chưa nghĩ ra là ai cả.

Người ấy ngẩng nhìn, liền reo to lên rằng :

— Ô ! Này *Thang* công-tử ! Sao công-tử lại một mình lỗi-thỏi ở đây ?

Thang bưu nói

— Tôi trông người quen lắm, mà chưa nghĩ ra rằng gặp ở đâu ?

Người ấy cả cười mà rằng :

— Chết tôi ! Chẳng lẽ công-tử đã quên tôi rồi ư !

Thang-bưu nói :

— Dám hỏi người tôn-tính đại-danh là chi ? qui-quán ở đâu.

Bấy giờ người kia mới nói họ tên cho nghe.

HỒI THỨ XV

Lại nói chuyện người ấy kêu lên một tiếng mà rằng :

— *Thang* công-tử ơi ! Chẳng lẽ năm nay tôi có bán thanh bảo-kiếm ở *Ngũ-liễu-viên* tại bến *Tây-hồ* *Mã-văn* tức là tôi đó ! Khi bấy giờ công-tử tặng cho tôi món tiền 1,-phi, tôi vẫn ghi lòng tạc dạ, không bao giờ dám quên.

Thang-bưu nghe nói, sực nhớ ra mà rằng :

— À ! Thế ra *Mã* đại-huynh đây ! Xin đại-huynh tha lỗi cho tôi !

Bấy giờ hai bên cùng nhau thì lễ. *Thang-bưu* cùng *Mã-văn*, hai người cách biệt nhau mới trong nửa năm, có sao đã chóng quên được như thế. Số là hồi đầu năm, *Mã-văn* đi bán thanh bảo-kiếm, ăn-mặc lam-lũ, mà bấy giờ thì uy-phong lẫm liệt, trông khác thuở trước, cho nên *hang bưu* không kịp nhớ ra.

Hai người đang chuyện-trò cùng nhau thì bỗng thấy 8 người lực lưỡng ở dưới điếu-đài đi lên. Lại có người đài-đệ các đồ thực-phẩm đem theo, rồi bày tiệc nồng rượu. *Mã-văn* bảo *Thang bưu* rằng :

— May sao hôm nay lại gặp công-tử ở đây, xin mời công-tử hãy thư-thả ngồi chơi, ta sẽ thuật những chuyện sau khi hai ta cùng nhau cách-biệt.

Nói xong, ngảnh lại bảo 8 người kia đến chào *Thang-bưu*, *Than-bưu* bắt đắc-dĩ cũng ngồi xuống đấy. Bấy giờ người nhà rót rượu, mười vị anh-hùng cất chén cùng uống. *Mã văn* hỏi *Thang-bưu* rằng :

— Công-tử ở đâu đến đây ?

Thang bưu đáp rằng :

— Tôi ở ly-sở thân-phụ tôi, mới về qua đây.

Khi uống được mấy tuần rượu, *Mã-văn* trông thấy *Thang bưu* nét mặ rầu rĩ, l ền hỏi :

— Có sao công-tử lại có ý không vui ?

Thang bưu nói :

— Tôi có chút việc riêng, miễn-cưỡng mà phải ngồi tiếp các ngài, cho nên lễ-mạo không được chu-toàn, xin các ngài tha lỗi.

Mã-văn nói :

— Công-tử có việc chi khó-khăn, xin nói cho tôi nghe, tôi sẽ xin phân giải giúp công-tử.

Thang-bưu nói :

— Ngặt vì câu chuyện của tôi có quan-hệ, chỉ sợ tiết lộ, e có điều bất-tiện cho tôi.

Mã-văn cười mà bảo rằng :

— Công-tử thấy 8 vị lạ mặt, cho nên nghi không dám nói, nhưng không biết 8 vị ngồi đây, đều là anh em tâm-phúc của tôi đó ! Ấu là để tôi hãy xin thuật chuyện tử khi tôi cách-biệt công-tử đến g ờ. Sau khi tôi ở *Ngũ-liễu-viên* ra đi, đi đến địa-phận *Ninh-ba*, có một ngọn núi tên gọi *Đông-hoa-sơn*. Bỗng thấy 8 vị anh-hùng đây kéo ra đón đường ngăn trở, cùng tôi giao-chiến suốt trong một ngày một đêm. Sau 8 vị đều đ lòng yêu, mời kết nghĩa cùng tôi và tôn tôi làm trai-chủ. Từ bấy đến nay, vẫn chiếm-cứ ở *Đông-hoa-sơn*, Ngày nay anh em rủ nhau xuống đây, một là ngắm xem phong-cảnh, hai là để mua các thứ lương-thảo đem lên trên núi.

Mã-văn lại nói rõ họ tên 8 vị anh-hùng ấy cho *Thang-bưu* nghe. Trước hết trỏ hai vị ngồi ở phía tả mà bảo rằng :

— Hai vị này : một vị tên gọi *Chung-hữu-đức* và một vị tên gọi *Chung-hữu-nghĩa*, đều có thì lội sông cưỡi sóng, coi như trên bộ vậy.

Lại trỏ hai vị ngồi ở phía hữu mà bảo rằng :

— Hai vị này : một vị tên gọi *Đặng-văn* và một vị tên gọi *Đặng-phi*, đều có tài trèo đèo vượt núi, đi nhanh như bay vậy.

Lại trỏ hai vị ngồi ở phía đông mà bảo rằng :

— Hai vị này : một vị tên gọi *Cảnh-trực* và một vị tên gọi *Liễu-thành*, đều có tài mỗi ngày đi được hàng nghìn dặm đường vậy.

Lại trỏ hai vị ngồi ở phía tây mà bảo rằng :

— Hai vị này : một vị tên gọi *Tái-thuận* và một vị tên gọi *Vinh qui*, đều có tài một mình địch nổi hàng vạn con người vậy.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

PHẠT-ĐIỂM (SINH-BỆNH)

Trả lời bài « Một điều đáng sợ » — Tôi xem trong quí-báo ngày 18 juin thấy một mục đề là « Một điều đáng sợ » ký tên là Đ. N. phan nàn về việc chữa có có đỡ ở nhà thương Kim-sơn.

Tôi thấy có câu : « c i có một người nữ-khán-hộ làm việc ấy thì cũng nên sợ lắm ».

Câu đó tuy chỉ nói riêng về người nữ-khán-hộ, song cũng phạm đến trách-nhiệm của tôi và phạm đến danh-giá của nhà thương Kim-sơn.

Tôi nói ra đây không có ý trả l i gì bài ấy nhưng muốn t êm mấy l i để tỏ hày được sự thực.

Ở nhà thương K m-sơn này có một buồng đỡ đẻ, nhưng vì còn nhỏ nên quan trên chưa sắ riêng một cô đỡ về.

Tôi làm thầy thuốc coi cả việc đỡ dẻ — và trong khi làm việc thì có một người nữ-khán-hộ phụ việc.

Độ tháng giêng ta trong khi ông Cơ thầy thuố thi-sai ở đây lên thay tôi ở Phong-tho và trong khi tôi chưa về nhận việc thì ở nhà thương Phát-điệm người nữ-khán-hộ vì một chuyện bất-bình nên có cãi nhau với một người làm ở m t sở khác.

Trong việc đó có cả một người nam-khán hộ cũng can vào.

Người nữ-khán-hộ vì có một mình bị người kia đe dành nên phải lên tỉnh Ninh-bình làm đơn thưa tại tòa án tỉnh ấy.

Mấy tháng sau tòa xét xong đã phạt hai người kia mỗi người sáu đồng bạc về việc vi-cảnh.

Xét ra hình như người kỵ bài lại các ấy chỉ muốn chấm chích kẻ thù riêng của mình, k ông ngờ rằng tôi như thế thì phạm điều công việc của chúng tôi là ngư i có trá h nhiệm ở trong việc hộ sản.

Vậy có mấy lời nói lại để cho đàn bà khi sinh ở chỗ yên tâm mà vào ở nhà đẻ Kim-sơn vì các công việc hộ-sản đều có tôi trông nom không phải ngại gì cả. Ng. H. Q.

VIỆC THUNG-XY

QUẢNG-NGÃI

Trộm như rươi. — Ở phố Thu-xà độ nay nghe nhiều trộm quá, mới dày cách ba đêm mà đêm nào cũng nghe hai ba chỗ mất trộm, chỗ mất đồ vật chỗ thì là đuổi, c ỗ thì trộm nuầy thành, vì thế mà các nhà đêm nào cũng không dám ngủ, nhà ai lo canh-gác nhà nấy không dám hở ra ; mà quân trộm đã táo gan thật, trăng sáng như ban ngày mà cũng leo thành nhảy vách như tường! Sự mất trộm ấy mới có đâu từ đầu tháng này trở lại, vì rằng có 4, 5 tên đại-bợm ở tù mãn hạn mới vừa được tha về, mà lũ ấy ở các làng chung quanh phố Thu-xà nên đêm đêm thường tụ nhau lại mà đi trộm cắp. Và lại ở đây bây giờ không có cảnh-sát đâu mà tuần cũng không có, nên chi lũ nó hoành-hành không kiêng nể ai cả. Nghe đâu lũ trộm ấy đã bị can an nhiều lần, bề chúng hết tù thì trở về làm nghề cũ mãi, bắt tha, tha bắt, đi đi lại lại hoài! Mong rằng nhà nước sẽ đặt lại sở cảnh-sát ở phố này như trước, để giữ-gìn sự an-cư lạc-nghiệp cho chúng-dân và trừng-trị lũ trộm ấy cho nghiêm-trọng, kẻ đứa nào can nhiều án thì nên đày đi biệt-xứ thì may cho lương-dân còn có thể ở yên được, nếu không thì khổ cho dân sự không biết là bao nhiêu!!

Một người ở Thu-xà lai cảo.

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(biệu đậu nai)

Thuốc này thực đáng tầm nổi danh tiếng cho người bào chế ra, vì hiện đã đáng kiếp trọng các nhà thương và các nhà nuôi người, ốm ở bên nước Đại-pháp. Thuốc này ngày nay ai ai cũng đã biết tiếng, mà lấy làm qui-báu, lấy làm tin dùng vì là một thứ thuốc có giá trị đặc biệt. Hãy xem kẻ nào thử bệnh mà thuốc này có thể chữa khỏi: bệnh suy nhược cần dùng đến, đàn bà ; bệnh thổ thiếu của con gái đến thì ; bệnh yếu đuối trong khi thai nghén, trong khi cữ cữ cho con bú ; bệnh mệt nhọc quá về sự làm ăn, bệnh ngủ ngắn, bệnh đau lưng, đật gân, vân vân.

Cai đăng vài lọ thuốc Dragées Rabuteau (biệu đậu nai) thì các bệnh ấy thuyên khỏi.

— Ở các hàng bào chế ta đều có bán cả. 6056

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Ở xứ này người ta hay táo lắm, mà táo thì hay sinh ra bệnh: như nhức đầu, đầy bụng, ăn không ngon miệng và có khi lại sinh ra sốt nữa.

Buổi sáng nên uống một viên thuốc này, thực là một thứ thuốc nhuận-tràng rất tốt; thuốc này là thuốc :

PILULES DEHAUT

PHÀM,

Thứ chè tốt thời quanh c ùn nông lúc nào cũng hơn ngon
Thương làm bọ g ghe thì nào
Đ ộ đ ùn quản thì uống cược, ít
tiền thì nhất nhiều. Được lo hàng
chè qu tốt, cho nên qu quên đến
thế nào cũng kì ngư i mua khỏi
được sự biến động

NHƯ,

Xe đ p c hàng lắc hành hiện
Nhiều kiểu đẹp thanh tao. Vật qui-
nào cũng quản thiếu. Vậy qui-
khách muốn m u sắm xe hơi động
ấy xin chực hộ, qua tòa chúng cỗ
cho bản hiệu đ ược tiếp ở Hanoi, Haiphong và Nam định.

NINH-THAI HIỆU
số 10, phố h ng N gane Hano.
số 11 : 15 5 k. có Haiphong
số 78, phố hàng rông Nam-định
Kính cáo

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu

Tại bệ h mất máu, hay huyết suy-yếu, thần-thể n ò, mệt gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra rão phổi, làm cho hay ho, nếu uống thuốc này rất để vì có mùi thơm k ng c lem hay gớm!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết
MÁU BỔ

祥和裕
YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS
68, Rue des Cantonnais, 68
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266

Bán-hiệu có hàn buôn các thứ vải nhiều, hàng tây nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán rẻ hàng to (Bắc-kỳ như the, nuyên, lĩnh, lục, bông, quế, sản xuất và hàng Saigon như lĩnh, the, sản xuất.

Nay mới có đủ các mặt hàng thâm, mapa đen và sắt mán rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng tấm, chú không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được. Qui-khách ở gần nên đến bản hiệu mà xem, còn ở xa thì gửi thư tới bản-hiệu xin gửi contre remboursement.

2016 Cẩn-bạch YU-WO-TSEONG

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những buổi giới mới nóng bức nầy, người ta hay sinh ra bệnh xấu mẩn, cùng nhiều chứng ở dãy mà ra nữa.

Thuốc Hémostyl Rousse c m máu ngựa tươi, lấy trong lúc ngựa đương sức mạnh khỏe.

Mỗi ngày uống một ống thuốc với một cốc nước, thực là một vị thuốc bổ rất khỏe. Những người phải đau nặng mới khỏi, uống thuốc:

Hémostyl Rousse
AMPOULES

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gan yếu, bệnh ghiệp, bệnh sốt rét rừng, v. v.

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai lần trước khi bữa ăn chính.

Giá bán : 2$50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

549, phố Paul-Bert, Hanoi

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Nhà Ban-đồM « TAM-TẤ » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thu năm nào cũng có bán từ 5 giờ sáng.

SẮP MỞ

PACHOD Frères & Cie LYON

ĐỒNG-HỒ BÁO THỨC

Giá bán 3$00 cả cước

Bảo hành máy chạy 3 năm

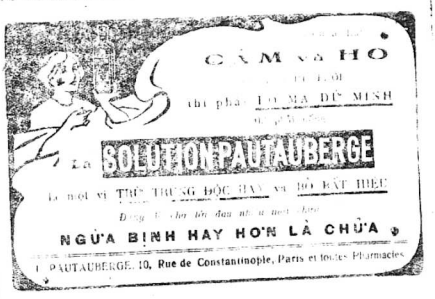
Bán tại hiệu : LY-SENG-BAO, 42, Phố hàng Bồ, Hanoi

MỚI SANG NHIỀU

Chạy xe — Sản hoá — Vững bánh
Vải cả cuống lốp mới — Cao-su hoa và Cao-xu đặc, vân vân...

Hãy giá tại Bản hiệu

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS
SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1 200 000 FRANCS
7, Boulevard Bobillot, Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

(HIỆU CŨ BA CÔ)
RUE PAUL BERT, HANOI

"LUXOR"

Dàn xe-đạp, thân đều bằng đồng mạ kền. Trên có máy vặn cái chiếu sáng mạ kền, mặt kính phồng. Rất tốt, rất bền.

Mỗi cái 45 fr., gửi recommandé

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
滇補

J. BLANC (dệ nhất hạng bào-chế)
Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚午各啞每各啞沒嘅醴飲啖用

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

VỚI 20 QUAN, QUÝ-KHÁCH CÓ THỂ KIẾM ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Lúc mua phải nói ngày 20 quan và trong 31 tháng mỗi tháng đóng 20 quan theo như cách đã định trong khế ước (hàng tháy mỗi ngày chỉ 67 ra mấy xu, số tiền bằng giá một điếu thuốc lá), mà lấy rút số. Nếp tiền lần đầu được ngay cái số vé, chỉ mình mình có được thế. Nhưng tiền đóng sau cũng được ấy, như thế đã đóng số tiền rồi vậy, nếu vé ấy trúng số được một chiếc ô tô. Mỗi cái vé PANAMA thì nào cũng trúng một lô, giá tiền lớn to lắm cho đến nhỏ đều một chiếc ô tô. Mỗi cái vé PANAMA thì nào cũng trúng một lô, giá tiền lớn to lắm cho đến nhỏ đều một chiếc quan, không có cũng được hoàn lại 400 quan.

Thực là một cách đặt lãi chắc nhất và lợi nhất

Mỗi năm số tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY :

120 lô	500.000 quan	253 lô	5.000 quan
17e lô	250.000 —	253 lô	2.000 —
253 lô	100.000 —	1.265 lô	1.000 —
253 lô	10.000 —	12.650 lô	400 —
		1.737.892 lô	400 —

Có vé được dự các cuộc rút số mãi cho đến khi số vé của mình trúng thì thôi

Mỗi lần rút số là nhân được một cái số mà số trúng số, và không phải giá tiền. Mỗi cái số hoa nhiêu tiền được lĩnh hết. Các số giữa cho người mua đúng với các vé trúng số, người mua vé lộc nào muốn xem cũng được, đúng như bản loại riêng ngày 12 Mars 1906. Bản loại ấy giá lối mạt phân chắc-chắn cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NĂM BỐN LẦN

Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gởi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

Imprimerie du Trung-Bac-Tan-Van

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN